

SLOVENŠČINA–9. RAZRED

Navodila za samostojno delo

- Četrtek, 7. 5. 2020

TEMA: KNJIŽEVNOST MED OBEMA VOJNAMA

- **PREBERI** razlago in oblikuj miselni vzorec ter ga zapiši v ZVEZEK.

KNJIŽEVNOST MED OBEMA VOJNAMA (1918-1930)

Ekspressionizem (lat. expressio = izraz)

je srednjeevropska moderna književna in umetnostna smer.

Je nasprotje impresionizma. Ekspressionist skuša ustvariti svojo lastno podobo življenja in svoj slog izražanja (konstruktivizem).

To poimenovanje izhaja iz besede konstrukcija (gradnja iz posameznih delov, sestavljanje), taka poezija pa se imenuje konstruktivistična.

Nastala naj bi tako, da pesnik naniza posamezne enote (besede), pobrane iz obkrožujočega vsakdanjika (časopisa, jedilnega lista, vozovnic, letakov...) in jih poveže v celoto.

Izražal je razočaranje nad družbenimi razmerami, odpor do starega, preživetega in hrepenenje po človečnosti. Ta literarna smer se je pri nas najbolj uveljavila v liriki. Vrh slovenskega ekspressionizma je delo Srečka Kosovela. Socialni realizem je opisoval predvsem usodo malih ljudi, kmetov, delavcev, njihovo bedo, življenjske nesreče in težnjo k sreči.

Socialni realizem se je v slovenski književnosti razvil po letu 1930. Obnovil je zahtevo po opisovanju stvarnega življenja, vendar na novi podlagi, ki poudarja predvsem socialno, manj pa psihološko plat človekovega obstoja.

Posebna značilnost socialnega realizma je bil zgodovinski pogled na človekov socialni obstoj. Človek je pripadnik določenega družbenega razreda, razredni boj odloča o njegovi sreči, ta boj pa ima zgodovinsko perspektivo, saj vodi k osvoboditvi delavskega in kmečkega človeka.

Socialni realizem je opisoval predvsem usodo malih ljudi, kmetov, delavcev, njihovo bedo, življenjske nesreče in težnjo k sreči.

V tem obdobju se je razvilo predvsem **pripovedništvo in dramatika.**

Najvidnejši predstavniki so: France Bevk, Prežihov Voranc, Miško Kranjec, Tone Seliškar, Slavko Grum, Juš Kozak...